

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mfv.II.10.043/2025/2.

A tanács tagjai: dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró
dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró
dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes (cím1)

A felperes képviselője:
dr. Budai Jeruska Anikó kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes (cím2)

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei,
sérelemdíj és tanulmányi szerződésből eredő követelés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.244/2024/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 1.M.70.511/2024/6.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – a 10.000 (tízezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat engedélyezése szempontjából lényeges tényállás

[1] A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás lényege szerint az alperes 2018. augusztus 9-től állt határozatlan idejű munkaviszonyban a felperessel referens munkakörben. A felek 2019. március 25-én tanulmányi szerződést kötöttek, amelyben az alperes vállalta, hogy az intézmény¹ előkészítő képzésén részt vesz, majd az intézmény² által szervezett jogi szakvizsgát leteszi. A felek a tanulmányi szerződés 7., 9. és 11. pontjában rendelkeztek arról, hogy a munkaviszonyt milyen időtartamban kell fenntani, mik a feltételei a tanulmányi szerződéstől történő elállásnak, továbbá milyen esetekben van lehetőség a kifizetett támogatás visszakövetelésére. Az alperes a tanulmányi szerződésben meghatározott képzést teljesítette, 2020. június 6-án jogi szakvizsgát tett.

[2] Az alperes 2021. június 18-án írásban, indokolt azonnali hatályú felmondással szüntette meg a munkaviszonyát, és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 229. § (7) bekezdésére hivatkozva a tanulmányi szerződést is felmondta. A felperes a 2021. június 22-i e-mailben arról tájékoztatta az alperest, hogy az azonnali hatályú felmondását jogellenesnek tartja. A tanulmányi szerződés tekintetében elállási nyilatkozatot közölt az alperes szerződésszegésére hivatkozva, és közölte, hogy 204.400 forint követelése van a tanulmányi szerződésből eredően.

A kereseti kérelem és az alperese védekezése

[3] A felperes jelen eljárásban vizsgált keresetében kérte, hogy a bíróság tanulmányi szerződésből eredő tartozás címén 204.400 forint és ezen összeg után 2021. június 19-től a

kifizetés napjáig terjedő időre törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezze az alperest.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az előzményi eljárásban a másodfokú bíróság a 2.Mf.31.232/2023/16. számú részítéletével elsőfokú bíróság a 1.M.70277/2022/41. az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a tanulmányi szerződéssel kapcsolatos támogatást illetően hatályon kívül helyezte, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[6] Jelen eljárásban az elsőfokú bíróság a tanulmányi szerződéssel összefüggő keresetet a másodfokú bíróság részítélete figyelembevételével bírálta el. Azt kellett vizsgálnia az Mt. 229. § (6) és (7) bekezdése alapján, hogy a tanulmányi szerződés melyik fél jognyilatkozata alapján, mikor szűnt meg, és az alapján terheli-e arányos visszafizetési kötelezettség az alperest.

[7] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felek közötti tanulmányi szerződést az alperes a 2021. június 18-i azonnali hatályú felmondással szüntette meg, figyelemmel az Mt. 229. § (7) bekezdésére. Az azonnali hatályú felmondás tényét a perben okirat bizonyította, és a felperes sem vitatta, hogy ez a jognyilatkozat szüntette meg a tanulmányi szerződést. E körben nem volt jelentősége, hogy az alperes felmondási indokait a felperes nem találta jogszerűnek. A felperes 2021. június 22-én közölt elállási nyilatkozatának már nem volt semmilyen joghatása, mivel a felek közötti tanulmányi szerződést az alperesi jognyilatkozat ezt megelőzően megszüntette.

[8] Az Mt. 229. § (7) bekezdése alapján, azösszegszerűség vitatása hiányában a keresettel egyező összegben rendelkezett az alperes marasztalásáról, kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek tanulmányi szerződéssel kapcsolatos támogatás visszakövetelése címén 204.400 forintot, valamint ezen összegek után 2021. június 19-től a megfizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

[9] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[10] Rámutatott, hogy az előzményi eljárásban a 2.Mf.31.232/2023/16. számú részítéletében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 386. § (2) bekezdés d) pontja alapján utasítást adott arra vonatkozóan, hogy a perfelvételi szaktól mely eljárási cselekményeket szükséges megtenni. Ezért az új eljárásban a perfelvételt a másodfokú bíróság utasítása szerinti körben kellett kiegészíteni a Pp. 222. §-a szabályai szerint. A felperes ennek megfelelően a keresetét részben megváltoztatta. Az alperes pedig kizárólag ebben a vonatkozásban, vagyis az Mt. 229. § (7) bekezdése kapcsán tehetett perfelvételi nyilatkozatot, olyan kérdésben azonban nem, amelyre az alapeljárásban előterjesztett kereset, vagyis az Mt. 229. § (6) bekezdése körében már lehetősége volt. Ezért a tanulmányi szerződésben kikötött időtartam arányossága, a tanulmányi szerződés érvénytelensége és az Mt. 229. § (5) bekezdésén alapuló mentesülés körében a perfelvételi nyilatkozat kiegészítésének nem volt helye.

[11] Helyesnek találta az elsőfokú bíróság eljárását, amikor a 2. sorszámú végzésével felhívta a felperest a jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében. A felperes ezt követően a 2024. június 25-i beadványában nem új keresetet terjesztett elő, hanem az eredeti keresetével kapcsolatosan a tény és jogállítások közötti ellentmondást oldotta fel, keresetét úgy változtatta meg, hogy azonos tényállás mellett, az addig is rendelkezésre álló bizonyítékok alapján másodlagos jogcímként az Mt. 229. § (7) bekezdését is megjelölte. Bár az elsőfokú bíróság ezt követően kétségtelenül elmulasztotta az alperes felhívását az érdemi nyilatkozata előterjesztésére, ez azonban nem volt kihatással a fellebbezésében megjelölt garanciális eljárási követelményekre, mivel az alperes a 2024. szeptember 25-i beadványában részletesen és érdemben nyilatkozott a tanulmányi szerződéssel kapcsolatban. A korábbi eljáráshoz képest új érveket, indokokat is előadott, továbbá az Mt. 229. § (7) bekezdésével kapcsolatban is kifejtette az álláspontját, mivel az elévülést éppen erre hivatkozva állította. Ezért az elsőfokú bíróság előbbi mulasztása az érdemi döntést nem befolyásolta.

[12] A tanulmányi szerződés érdemét illetően sem találta alaposnak az alperes fellebbezését. A felperes a Pp. 237. § (1) - (4) bekezdésének megfelelő anyagi pervezetést követően az elsőfokú bíróság felhívására megfelelően, ellentmondástól mentesen előterjesztette a keresetét. Arra az alperes érdemben nyilatkozott, továbbra is a kereset elutasítását kérve.

[13] A per érdemét illetően is egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával. A peradatok szerint a tanulmányi szerződést az alperes szüntette meg, amikor a 2021. június 18-i azonnali hatályú felmondásban a munkaviszonya mellett a tanulmányi szerződést is felmondta. Ennek indokául a munkáltató – munkaviszony megszüntetését kiváltó – személyiségi jogsértésre hivatkozott és arra, hogy mindez a körülményeiben olyan lényeges változást idézett elő, ami a tanulmányi szerződéses kötelezettség teljesítésére is kihat. Az alperes részéről a személyiségi jogsértés a jogerős részítélet megállapítása szerint nem volt megállapítható, mindez kihatott a tanulmányi szerződés felmondásának a jogszerűségére is. Emellett azonban az 1/2019. (V.20.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) alapján azt is figyelembe kellett venni, hogy ha a munkavállaló azonnali hatállyal szünteti meg a tanulmányi szerződést, a munkáltató a nyújtott támogatás arányos részét visszakövetelheti. Mindezek alapján a felperes jogszerűen követelhetette vissza a tanulmányi szerződés alapján nyújtott támogatást.

[14] Az alperes a megismételt eljárásban az Mt. 229. § (7) bekezdése kapcsán megváltoztathatta az ellenkérelmét, ennek részeként hivatkozhatott az elévülésre. Az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta az elévülés kérdését. A peradatok szerint a felperes a 2022. március 28-án benyújtott keresetlevelében egyebek mellett, a tanulmányi szerződéssel kapcsolatos igényt is érvényesített. 2024. június 24-én a jogszabályi hivatkozás kiegészítésére került sor, azonos tényállítás mellett, a tény és a jogállítás, jogszabályi hivatkozás közötti ellentmondás feloldása érdekében. Ez azonban nem minősült új keresetnek, ezért az elévülés szempontjából ennek az időpontnak nem volt jelentősége. Mindezek alapján helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperes követelése a 2021. június 18-i felmondáshoz képest az Mt. 286. § (1) bekezdése alapján nem évült el.

[15] Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a kereset összecszerűségét is vitatta. Általánosságban a kereset elutasítását kérte, de konkrét érvelést, számítást nem adott elő a 204.400 forintban meghatározott követelés meghatározásával kapcsolatban. A felperes a keresetlevele mellékleteként konkrét számítási metodika alapján vezette le, miért az adott összegben határozta meg a tanulmányi szerződés alapján követelt összeget. Erre a számításra az alperes nem reagált, ezért helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az összecszerűség nem volt vitatott a perben.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[16] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben jogszabálysértésre és a Kúria közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással kérte – tartalma szerint – elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan annak hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Kérte továbbá a jogerős ítélet végrehajthatóságának felfüggesztését a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig. Az eljárásban kötelező jogi képviselő szabályára utalva mellékelte a jogi szakvizsga bizonyítványát annak igazolására, hogy saját ügyében jogosult eljárni [Pp. 75. § (2) bekezdés a) pont].

[17] Felülvizsgálati kérelmével együtt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is benyújtott. A felülvizsgálat engedélyezését a Pp.) 409. § (2) bekezdés b) pontjának mindkét fordulata alapján kérte a felvetett jogkérdések különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére hivatkozással. Álláspontja szerint a másodfokú ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését; az Mt. 27. § (1) és (3) bekezdését, 29. § (1) bekezdését, 229. § (1) és (5) bekezdését, 286. § (1), (3) és (4) bekezdését; a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:23. § (1) bekezdését, 6:48. § (1) bekezdését; a Pp. 110. § (2) bekezdését, 202. § (2) bekezdését, 266. §-át, 276. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, 214. § (1) bekezdését, 265. § (1) bekezdését.

[18] Megítélése szerint különleges súlya indokolja a felülvizsgálat engedélyezését abban a jogkérdésben, hogy azonos jogalaprak, illetve jogcímnek minősül-e az Mt. 229. § (6) bekezdése és a (7) bekezdése; megszakítja-e az Mt. 229. § (7) bekezdésén alapuló igény elévülését az Mt. 229. § (6) bekezdése alapján indított kereset; elkészt-e a felperes elévülési határidőn túl előterjesztett, új jogalapra, illetve új jogcímre alapított keresetváltoztatása. Érvelése szerint, ha a keresetváltoztatásig az elévülés az Mt. 229. § (7) bekezdésére alapított igény tekintetében bekövetkezett, ez a körülmény befolyásolhatja az alperes marasztalásának megalapozottságát.

[19] Jogkérdésként vetette fel azt is, hogy korlátozza-e jogszabály az alperest abban, hogy az Mt. 229. § (7) bekezdésére alapított keresetváltoztatásra figyelemmel perfelvételi nyilatkozatot tegyen, illetve jogosult volt-e az új jogalap tekintetében ilyen nyilatkozatot tenni. Amennyiben a Pp. 202. § (2) bekezdése szerint megtett perfelvételi nyilatkozatát az eljáró bíróságoknak figyelembe kellett venniük, ez a körülmény a jogerős ítélet megalapozottságára kihatással van.

[20] Következő jogkérdésként vetette fel, hogy a tanulmányi szerződésből eredő követelés kapcsán alapíthatta-e a bíróság a határozatát olyan – megítélése szerint – fiktív tényállásra, amelyre bizonyítást nem folytatott le, pervezetést nem végzett. Értékelhető volt-e bizonyítékként a követelt összeg tekintetében a felperes által benyújtott olyan okirat, amelyet a felperes állított elő, írt alá és pecsételt le. Megítélése szerint a bizonyíték okszerűtlen értékelése esetén a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése szükséges.

[21] Jogkérdésként tette fel azt is, hogy mentesül-e a munkavállaló a tanulmányi szerződésből eredő kötelezettségei alól, ha a munkáltató sérelemdíjfizetési kötelezettségét maga után vonó módon nem biztosította az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés követelményeit, illetve a munkavállaló a munkáltató felelősségét megalapozó

munkabalesetet szenved el, ugyanis a munkavállaló mentesülése a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezet.

[22] Következő jogkérdésként tette fel, hogy a tanulmányi szerződés alapján nyújtott támogatás összegét milyen, időre vonatkozó, vagy más mértékegységben, vagy pénznemben kell kifejezni az arányosság vizsgálatakor. A munkavállaló munkabérének összegét figyelembe kell-e venni az arányosság tekintetében. Következtetése szerint, ha az elsőfokú bíróság nem azokat a paramétereket hasonlította össze, amelyeket az Mt. 229. § (1) bekezdése előír, úgy a jogerős ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

[23] Érvelése szerint kérdései az egyedi ügyön túlmutatnak, azokban, illetve ügyazonos eljárásban a Kúria korábban nem foglalt állást. Az Alaptörvény 28. cikkére utalással kifejtette, hogy a jogkérdések joghézagot jeleznek. A jogerős ítélet azzal a hatással jár, hogy az állampolgárok minden „kapaszkodót” elveszítenek az elévülésre vonatkozó, valamint a munkajogi és eljárásjogi szabályok értelmezése terén.

[24] Álláspontja szerint a Kúria a KMK véleménye és a 4/2013. (IX.23.) KMK véleménye a felsorolt kérdésekre nem ad választ. Hivatkozott arra is, hogy a Kúria joggyakorlatelemző csoportja is vizsgált tanulmányi szerződéseket érintő kérdéseket, valamint dinamikusan nő az e tárgyban az ítéletátlak elé kerülő munkaügyi perek száma.

[25] Előadta, hogy a követelések elévülésével kapcsolatban is számos per indult. A Kúria több határozatot hozott az elévülés megszakadása tárgyában jogegységi panasz eljárásában (Jpe.II.60.054/2022/14., Jpe.60.060/2023/7.). Munkajogi igények elévülésének megszakadása kérdésével foglalkozott a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozása is (CKOT2019.04.16:71). Az Új Ptk. Tanácsadó Testület véleményei szintén kitérnek az elévülés megszakadásának kérdésére.

[26] Különleges súllyal bíró körülményként hivatkozott arra, hogy a jogerős ítéletet a Fővárosi Ítéletátlak hozta. Ismertette a Fővárosi Ítéletátlak illetékességi területéhez kapcsolódóan az alkalmazásban állók éves átlagos állományi létszámát, az ítéletátlak ügystatisztikáját. Kitért a Fővárosi Ítéletátlak Munkaügyi Kollégiuma eljáró tanácsának felülvizsgálattal támadott határozatainak számára és a felülvizsgálat eredményére. Megítélése szerint "a jogalkotói akarattól eltérő bírói gyakorlat kialakulása fenyeget".

[27] Az alperes a feltett jogkérdései társadalmi jelentősége mellett is érvelt. E körben lényegében a jogkérdés különleges súlya tekintetében előadottakkal azonos érveket hozott fel. Hivatkozott ezen engedélyezési ok tekintetében is arra, hogy a megfogalmazott jogkérdésekben ügyazonos eljárásban a Kúria még nem foglalt állást, a Kúria joggyakorlat elemző csoportjának felállítására, a megjelölt KMK véleményekre, az elévülés megszakadásával kapcsolatban született állásfoglalásra, az előbbi polgári jogegységi határozatokra, véleményekre, az alkalmazásban állók átlagos állományi létszámára és az ítéletátlak ügyforgalmi statisztikai adataira, külön a másodfokú bíróság eljáró tanácsának felülvizsgálattal érintett határozataira, a felülvizsgálat eredményére, a jogalkotói akarattól eltérő bírói gyakorlat kialakulásának veszélyére. Mindezekből arra következtetett, hogy a felvetett kérdései a társadalom széles körét érintik.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A Pp. 523. § (1) bekezdése értelmében munkaügyi perben nincs helye felülvizsgálatnak, ha a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték, illetve annak a 21. § (1)–(4)

bekezdése alapján, továbbá a 21. § (5) bekezdésének az egyesített perekre történő megfelelő alkalmazásával megállapított értéke a teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb havi munkabér (minimálbér) ötszörösét nem haladja meg. A (2) bekezdés szerint, ha a felülvizsgálatnak az (1) bekezdés alapján nem lenne helye – ugyanakkor törvény a felülvizsgálatot más okból nem zárja ki – a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria kivételesen engedélyezheti a 409. § (2) bekezdésében foglalt okokra tekintettel.

[29] A 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a minimálbér 290.800 forint, a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték (204.400 forint), ennek az ötszörösét nem haladja meg, ezért az ügyben nem volt helye felülvizsgálatnak, így az alperesnek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjesztenie, amelynek eleget tett.

[30] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem alapos.

[31] Kúria kiemeli, hogy Pp. szabályozásában a felülvizsgálat engedélyezése a polgári eljárás elkülönülő, önálló kérelemre induló és a kérelem elbírálásával befejeződő szakasza, amelyet csak eredményessége esetén követ az eljárás felülvizsgálati kérelmen alapuló szakasza [Kúria Pfv.20.764/2020/3., BH2020. 366.]. A Kúria az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta, ugyancsak figyelemmel arra, hogy a rendelkezési elvben megfogalmazott, a kérelemhez kötöttség perjogi szabályából [Pp. 2. § (2) bekezdés] következően – ahogyan azt az önmagában kötőerővel nem rendelkező, azonban a Kúria számos határozata által megerősített (Kúria Pfv.II.20.339/2024/2., Pfv.II.20.497/2024/2., Pfv.II.21.065/2024/2.) a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból, illetve okokból engedélyezheti.

[32] Az alperes engedélyezés iránti kérelmében – a felülvizsgálati kérelmével ellentétben – a jogerős ítéletnek a Kúria közzétett határozatától való eltérésére nem hivatkozott, így a kapcsolódó engedélyezési ok vizsgálatára nem volt lehetőség.

[33] Erre tekintettel a Kúria azt vizsgálta, hogy a hivatkozott jogkérdések különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolja-e a felülvizsgálat engedélyezését.

[34] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára alapított kérelem esetén a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontja szerint az engedélyezés iránti kérelemben meg kell jelölni azt a jogkérdést, amelynek különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolja az engedélyezést.

[35] Amint arra a Kúria már több határozatában [Pfv.III.20.037/2025/3., Pfv.V.21.294/2022/2., Gfv.V.30.561/2022/2., Gfv.V.30.562/2022/2., Pfv.V.21.323/2022/2.] rámutatott, a Pp. 409. § és 410. § egybevetett tartalmából következően valamennyi engedélyezési ok – így a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja tekintetében is – alapvető törvényi feltétele, hogy a fél által az ügy érdemére kihatónak állított jogszabálysértés(ek) vizsgálata elvi jelentőségű jogkérdést vessen fel.

[36] Elvi jelentőségű jogkérdésnek minősül minden olyan jogkérdés, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel összefügg [Mfv.II.10.027/2025/3., Pfv.II.20.035/2024/2.].

[37] A Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel a felülvizsgálatot abban az esetben engedélyezi, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig különösen akkor, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti. Megállapítható a rendelkezés első fordulatának teljesülése, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel –

túlmutat, mert a felülvizsgálati kérelem olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amely a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható (például az új típusú ügyek nagy száma), és ennek folytán a Kúria iránymutatása válik szükségessé. A második fordulat szerinti társadalmi jelentősége olyan jogkérdéseknek van, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik, például úgy, hogy a vizsgált jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet. A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának mindkét szabályozott esetében feltétele az engedélyezésnek, hogy az adott jogkérdésben a Kúria korábban még nem foglalt állást a Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti, vagy jogegységi határozatában. Nincs szükség ugyanis a felülvizsgálat engedélyezésére, ha a Kúria az adott kérdésben az említett módokon már állást foglalt, és a jogerős ítélet a Kúria gyakorlatától nem tér el [Kúria Pfv.VI.20.730/2024/11., Gfv.VI.30.251/2022/7.].

[38] A Kúria az ügyiratok alapján megállapította: annak a kérdésnek az eldöntése, hogy az Mt. 229. § (6) és (7) bekezdése azonos jogalaprak, azonos jogcímnak minősül-e, illetve az egyik rendelkezésre alapított kereset a másik rendelkezésen alapuló kereset tekintetében az elévülést megszakítja-e, továbbá, hogy elkésett-e az elévülési szabályok tükrében a 3 éven túl előterjesztett olyan keresetváltoztatás, amelyben új jogalapot, új jogcímet jelöl meg a felperes, nem volt az eljárás tárgya. Az ismertetett peradatok szerint a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság utasítása szerint a perfelvételi szaktól volt szükséges az eljárás megismétlése és a perfelvétel kiegészítése. A felperes az elsőfokú bíróság felhívására a keresetét részben megváltoztatta, azt másodlagosan az Mt. 229. § (7) bekezdésére alapította. Az elsőfokú bíróság a keresetet ezen a jogalapon bírálta el, annak megállapítását követően, hogy a tanulmányi szerződést az alperes 2021. június 18-i azonnali hatályú felmondása szüntette meg az Mt. 229. § (7) bekezdése értelmében. Megállapította azt is, hogy a felperes 2021. június 22-én közölt elállási nyilatkozatának [Mt. 229. § (6) bekezdés] már nem volt semmilyen joghatása. Mindezekből az következik, hogy az eljárás bíróságok következetesen külön jogalaként kezelték az Mt. 229. § (6) és (7) bekezdését.

[39] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes a 2022. március 28-án benyújtott keresetlevelében tanulmányi szerződéssel kapcsolatos igényt is érvényesített. 2024. június 24-én a perfelvétel körében a jogszabályi hivatkozás kiegészítésére került sor azonos tényállítás mellett a tény és a jogállás, jogszabályi hivatkozás közötti ellentmondás feloldása érdekében. Ez azonban nem minősült új keresetnek, ezért az elévülés szempontjából ennek az időpontnak nem volt jelentősége.

[40] Ekként az eljárás bíróságok az Mt. 229. § (7) bekezdésére alapított pontosított keresetet bírálták el, figyelemmel arra is, hogy a felperesnek a tanulmányi szerződéssel kapcsolatban csak egy jogalapra alapított keresete volt: a tanulmányi szerződés alapján nyújtott támogatás arányos részét követelte vissza. A keresetet a felperes 2022. március 28-án nyújtotta be, az elévülés tekintetében csak ennek a dátumnak van jelentősége. Elévülési határidőn túl előterjesztett, az Mt. 229. § (7) bekezdéséhez képest új jogalapot vagy jogcímet megjelölő további kereset az ügyben nem volt a tényállás része, ennek hiányában egy ilyen keresetet az elévülési szabályok tükrében sem kellett vizsgálni.

[41] Figyelemmel arra, hogy az előbbi jogkérdések az ügyben nem merültek fel, és a jogerős ítélet sem azokat bírálta el, a felülvizsgálat engedélyezésére azok alapján nem volt mód [Kúria Gfv.V.30.041/2025/2., Gfv.30.253/2022/2.]. Erre figyelemmel az érintett jogkérdések különleges súlyának vagy társadalmi jelentőségének vizsgálata okafogyottá vált.

[42] A keresetváltoztatásra vonatkozó perfelvételi nyilatkozat megtételével és a bizonyítási eljárással kapcsolatban megfogalmazott jogkérdések tekintetében a Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti

rendkívüli perorvoslat [Kúria Mfv.II.10.027/2025/3., Mfv.II.10.070/2024/2., Gfv.V.30.039/2023/10.].

[43] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben nem a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát kell bemutatni, hanem azt kell előadni, hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálatát a Pp. 409. § (2) bekezdésének megjelölt pontjaiban írt okok miért indokolják, nem engedélyezhető a felülvizsgálat ez utóbbi adekvát indokok hiányában. Az, hogy a jogerős határozat valóban sérti-e a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket, a felülvizsgálat engedélyezése után vizsgálható csak (Gfv.V.30.427/2023/2., Pfv.V.21.343/2022/2.), de ilyen indokok előadása önmagában nem teszi megalapozottá az engedélyezést. A Kúria az engedélyezési kérelem elbírálása során az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét ugyanis nem vizsgálhatja (Kúria Pfv.VI.20.975/2024/2.).

[44] A Kúria ezért a perfelvételi nyilatkozat megtételével és a bizonyítási eljárással kapcsolatban megfogalmazott, elvi jelentőségűnek nem tekinthető jogkérdések tekintetében nem látott módot a felülvizsgálat engedélyezésére.

[45] A Kúria a tanulmányi szerződésben vállalt kötelezettség alóli mentesülés és a támogatás mértékének és a felmondási korlátozás időtartamának arányossága kapcsán felvetett jogkérdés tekintetében utal arra, hogy e jogkérdések különleges súlyának vizsgálatakor értékelési szempontok (a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben felmerült-e, az egyedi ügyön túlmutat-e, a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható fontos ok fennáll-e, ennek folytán a Kúria iránymutatása szükséges-e), továbbá a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségének vizsgálatakor irányadó szempontok (a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti-e, a jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet-e) figyelembevételével az alperes nem támasztotta alá megfelelő érvekkel azt, hogy a tanulmányi szerződésben vállalt kötelezettség alóli mentesülés, valamint a támogatás mértékének és a felmondási korlátozás időtartamának arányossága kapcsán megfogalmazott kérdése nagy számban indult új típusú ügyben felmerült volna, vagy annak megítélése az egyedi ügyön túlmutatna, továbbá, hogy a jogegység érdekében szükséges volna a Kúria iránymutatása. Nem fejtette ki, hogy konkrétan milyen "joghézagot" észlelt. Általánosságban a tanulmányi szerződéseket érintő kérdéseket vizsgáló KMK véleményre, a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjára, a Fővárosi Ítéltábla eljárására, az illetékességi területét és az ügyforgalmi adatokat érintő statisztikákra való hivatkozásból az engedélyezésnél vizsgálandó szempontok teljesülésére a konkrét jogkérdés tekintetében nem lehet következtetni.

[46] Abból a körülményből pedig, hogy a jogkérdések egyedi ügyön túlmutató jellege nem állapítható meg, az következik, hogy azok nyilvánvalóan nem érintik a társadalom széles körét sem [Kúria Gfv.IV.30.346/2024/2., Pfv.VI.21.267/2023/4., Pfv.III.20.744/2022/2.].

[47] Az alperes érvelése, miszerint a jogerős ítélet nyomán "a jogalkotói akarattól eltérő bírói gyakorlat kialakulása fenyeget", az általánosság szintjén mozgó hivatkozás, amely ugyancsak nem alkalmas a vizsgált kérdés különleges súlyának vagy társadalmi jelentőségének alátámasztására.

[48] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott engedélyezési okok nem állnak fenn, következésképp a Pp. 509. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 411. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálatot megtagadta.

[49] A felülvizsgálat megtagadására figyelemmel a jogerős ítélet végrehajthatóságának felfüggesztése iránti kérelem érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.

[50] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem vezetett eredményre. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (2a) bekezdés a) pontja alapján 10.000 forint, amelyet tárgyi költségfeljegyzési jogára tekintettel az alperes a rendelkező részben írtak szerint köteles megfizetni a Pp. 83. § (1) és (5) bekezdése, 101. § (1) bekezdése alapján. Az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetni, közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát (Mfv.II.10.043/2025/2.) és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[51] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

[52] Nem engedélyezhető a felülvizsgálat a felvett jogkérek különleges súlyára és társadalmi jelentőségére hivatkozással, ha azokról az eljáró bíróságok nem döntöttek, következésképp a hivatkozott jogszabálysértéseket sem követhették el; továbbá akkor sem, ha a fél az egyedi ügyben eljárási jogszabálysértéseket sérelmez, mert az elvi jelentőségű jogkérdésnek nem minősül, a felülvizsgálati eljárásban az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűsége pedig nem vizsgálható.

Budapest, 2025. június 24.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Osztoivits András s.k. bíró